

GUDSTJENESTE MED NATTVERD

Fjellhamar kirke 18. februar 2018

Matteus 16, 21 – 23

PREKEN

LIVET ER SKJØRT

Vi hørte Hilde lese fortellingen om den syke gutten. Jesus og tre av disiplene hadde vært på en fjelltur, og når de kom tilbake til de andre disiplene var det en stor folkemengde rundt dem og noen skriftlærde diskuterte med dem. En far hadde kommet med sin stumme og alvorlig syke sønn, men disiplene klarte ikke å gjøre han frisk. Faren fortalte Jesus at gutten hadde vært besatt siden han var liten gutt, han frådete, skar tenner og ble helt stiv. Han ble kastet av ånden i ild og vann for å drepe han. Og så spurte faren Jesus: Om det er mulig for deg, så hvis medfølelse med oss og hjelp oss! Når Jesus svarte at alt er mulig for den

som tror, ropte faren: Jeg tror, hjelp meg i min vantrø”. Så helbredet Jesus gutten. Litt senere var disiplene alene med Jesus og spurte: Hvorfor kunne ikke vi gjøre han frisk, og drive ut ånden? Jesus svarte: Dette slaget er bare mulig å drive ut ved bønn og faste.

Siden han var en liten gutt. Vi kan bare ane hvor mye fortvilelse og engstelse faren og moren hadde kjempet med daglig. Aldri fri. Passe på hele tiden. Det minner meg om boken ”Tung tids tale”. Der skriver Olaug Nilssen om barnet sitt som fra to-årsalderen utvikler en sterk form for autisme. Om fortvilelse, rådløshet og sinne. Om hvor bundet og ufri de som foreldre er. Sover ikke rolig en eneste natt, men ligger og lytter til barnets pust – når våkner det? For dagen er en eneste maraton i årvåkenhet for å unngå at barnet skader seg selv eller andre. Barnet styrer alt. Og ikke får de en relasjon til barnet heller. Det isolerer seg fra foreldrene, og sakte men sikkert isolerer det også foreldrene fra naboer, foreldremøter, familie og venner. Og i verste fall

fra ektefellen. Tung tids tale er et dramatisk og sjeldent eksempel. Mye går godt for de fleste, heldigvis. Men livet kan snu fort, og det er ingen garanti for at livet er et regnskap som går i pluss. For livet er skjørt med tynne vegger mellom lykke og ulykke, god gli og tunge tak.

Selv i verdens beste land å bo i, Norge, og selv på godt bemidlede Fjellhamar og fredelige Kurland, finnes det mange som kjemper med livet sitt. Med sykdom, med meningsløshet, med ensomhet, med vonde og mørke tanker, med følelsen av å ikke være bra nok. Og jeg vet det er flere her i dag som kjemper med noe av dette. Og som kunne fortalt mye og lenge om kampen de sloss for å holde seg oppe.

JEG TROR, HJELP MEG I MIN VANTRO!
Faren til gutten ba Jesus inderlig: Om du har mulighet, så vis medfølelse med oss og hjelp oss! Og når Jesus svarte: Alt er mulig for den som tror, ropte han spontant, i desperasjon: Jeg tror, hjelp meg i min vantro!

Jeg tror ikke bare det er meg som kan kjenne seg igjen i farens svar. Vi er mange som ber når vi er i krise. Hjelpeløse. Tror du på svar da? Jeg tror, hjelp meg i min vantro!! Faren vet ikke hva han skal tro, greier det egentlig ikke. Alt for mange ganger var han blitt skuffet kanskje. Men han ville tro, orket ikke noe annet. Han måtte tro ellers var alt håp ute for den kjære gutten sin, og hele familien.

Og det fantastiske er at det var nok. Han kom til Jesus med sin trassige tro og vantro, og det var nok. Jesus gjorde gutten frisk. Så også når vi sliter med tvil, med vantro, så kan vi komme til Jesus og be om hjelp. For det at vi kommer er tro nok.

Det er ikke bare farens svar som jeg kjenner meg igjen i. Jeg kjenner meg like mye igjen i disiplene som spør: Hvorfor greide ikke vi å gjøre gutten frisk? Jeg er sikker på at disiplene hadde et inderlig ønske om å hjelpe, og gjorde alt de kunne for å gjøre han frisk. De kopierte sikkert Jesu

måte å gjøre det på, sa de samme ordene, gjorde de samme tingene. Sånn jeg også prøver på om igjen og om igjen. Å be i Jesu navn, kopiere han, si og gjøre som han. Hvorfor er det så sjeldent jeg får det til? Tror jeg det er mulig for Gud å svare på bønn, helbrede? Jeg tror, hjelp meg i min vantro. Og så er det nok. Jeg kan komme til Jesus med alt jeg kjemper med. For det er det som er det viktige. At jeg kommer til Jesus med det. Det er han som kan gjøre noe med det, ikke jeg. Bønnesvaret må jeg legge i Jesu hender.

MILJØ, FORBRUK OG RETTFERD

Miljø, forbruk og rettferd. Tror du det er mulig å få til en endring her på jorda? Og snu skuta og forurense mindre, stoppe nedhoggingen av regnskog? Er det mulig å stagge forbruket vårt, ja, er det mulig å si at økonomisk vekst må avvikles som eneste resultatmål? Er det mulig å utrydde fattigdom og fordele godene likt med hverandre? Tror du det er mulig? Jeg tror, hjelp meg i min vantro. Eller vi vet, hjelp oss i vår avmakt og handlingslammelse. Problemet i dag er ikke at vi

ikke vet nok om klimautfordringer og hva vi alle kan og må gjøre med det. Vi vet, men fortsetter bare som før. Vi vet nok om forbrukets og den økonomiske vekstens umulige krav om mer, det kan ikke bare fortsette. Jorda tynes og utmagres, og havet er snart mer fylt av plast enn fisk. Vi vet, men handler og jager bare med videre som før. Vi vet masse om den blodige urettferdigheten i vårt land og i verden, og forskjellene bare øker. De rike blir rikere på de fattiges bekostning. Vi vet, men ser en annen vei, bestiller en flyreise til og kjøper klær på tilbud laget av fattige arbeidere på slavekontrakter.

Alt er mulig for den som tror. Og som kan fortelle en annen historie, en god historie. For vi fortsetter ikke bare som før. El-bilrevolusjonen med Norge i førersetet og bilbransjens klare vridning mot biler som ikke bruker fossilt brennstoff, gir håp om at sammen med teknologien, næringsliv og myndigheter så foregår det holdningsendring i folk som viser seg i handling. Vi kaster mindre, og gjenvinner stadig mer. En matkastelov er

vedtatt i Frankrike, vi er i ferd med å følge etter. Med FIVH i spissen blir klesbransjen utfordret om å betale arbeidere ordentlig. Oljefondet har blitt presset til å trekke seg ut av virksomheter som ikke er i tråd med de etiske krav vi krever, blant annet våpen, kull, osv.

DEN BESTE HISTORIEN

Vi må skape stadig flere historier som dette. Som gir håp, tro på at det nytter, for kan naboen gjøre noe bra, så kan jeg og, ja, da må jo jeg og. Alt er mulig for den som tror. Den beste historien vi kan fortelle er om tro på Gud. På at Gud ikke bare har skapt deg og meg, men hele skaperverket. Men vi står ikke over det, vi er en del av naturen. Akkurat som hvert menneske er hellig er skaperverket det. Skaperverket er hans hellige gave til oss. Vi har et særlig ansvar for å forvalte naturen, samtidig som vi er en del av den, fordi vi som ingen andre skapninger har i vår makt en mulighet for å endre, skade og ta vare på naturen. Den historien trenger vi å fortelle. Vi eier ikke jorden, vi har den ikke til låns en gang. Vi lever midt i den, vi er dypt

avhengig av den, og vi må behandle den som vi behandler oss selv: Skapt av Gud. Da kan vi ikke fortsette som før med klima, med forbruk og rettferdighet.

Noe av det dypeste i denne kampen er kampen mot markedets umulige vekstideologi. Stadig mer fortjeneste. Flere rullebaner og flere flyreiser. Selge mer enn i fjor, og høyere avkastning. Jeg skal ikke uttale meg om hvordan markedet best skal styres. Men fortelle historien om vekst etter Guds hjerte.

Dette slaget er det bare mulig å drive ut ved bønn og faste, svarte Jesus disiplene når de ikke strakk til. Når Jesus fastet og ba, og når han forberedte seg på påske, var det for å ofre seg for andres beste, for vår frelse. Så var det for å gi avkall, for å gi sitt liv for sine venner, for å tjene andre med sitt liv, også når det kostet lidelse og død. Den syriske kirkes kjæreste forbilde er Efraim Syrer som levde på 300-tallet. Han skrev en fastebønn: *”Herre og mester over mitt liv, ta fra meg*

likegyldighetens, motløshetens, maktlystens og de tomme ordenes ånd. Gi meg, din tjener, kyskhetens, ydmykhetens, tålmodighetens og kjærlighetens ånd. Å, Herre og Konge, la meg se mine synder og ikke dømme min bror, for velsignet er du i evigheters evighet. Amen.”

Faste og bønn er vekst i Guds øyne. Å folde hendene å be om å bli foredlet. Her finnes det et åndelig kraftfelt, en troens kraftkilde. I bønn til Jesus, i tro og vantro, kan vi finne kraft til å handle, og ikke bare fortsette som før.

717 – Kjære Gud når eg bed.